

לתכונותיה הגופניות של הפרה, מחוץ לכושר הנבחה, אך יחד עם זאת אף ידוע לו שאין עוד כל טעם לראות בתכונת מיבנה מסוימת עדות לכושר הנבה גבוה כיוון שהמיתאם שבין כל תכונה בודדת בפני עצמה לבין רמת התנובה הינו נמוך ביותר, אם הינו בכלל קיים.

עם זאת, בבואו לחשב את הוצאות הטיפול הרפואי ואת ההפסדים הכרוכים בהוצאת בהמות מעדרו יודע הוא כי תכונות ההתקיימות הטובה תורמות לריווחיות הענף בהתמדה, משך כל השנים.

כמו כן אין לזלזל בתכונות המיבנה המסייעות למיכון עבודת הרפת, כגון השפעת המיקום ומיבנה הפטמות לגבי הנחלבות במכונה.

האתגר העומד לפנינו כיום הוא לשאוף ולפתח טיפוס של פרה המגיע לתנובת-חיים גבוהה, המתמיד בתנובות שיא ובעל תנובה ממוצעת גבוהה משך תקופת חיים ארוכה. הדבר מחייב טיפוח כושר הנבה גבוה בצירוף עם תכונות השתמרות והתקיימות מעולות.

אוג' 25, 1970.

פרופ' ג'ורג' טרימברגר

תרגום מקוצר מתוך „הוארדס דיירמן“

אך פרים כאלה הינם יקרי-המציאות ובמידה שאכן הם כאלה, מחיר זירמתם מרקיע שחקים ולא כל בוקר יכול להרשות לעצמו מותרות שכאלה.

עם זאת, אל לנו לשכוח כי בכל תנאי שהוא לא יהא מוצדק השימוש בפר המנחיל לבנותיו כושר הנבה הנמוך מן הממוצע המקובל בגזע או בעדר.

בדרך כלל אין להשיג נתונים לגבי מבכירות שיוצאות מן העדר תוך התחלובה הראשונה ויש להשתדל שחלקן של פסולות אלו לא יעלה על 12 אחוזים. מכוני ההזרעה זקוקים לנתונים לגבי בנותיהם של פרים אשר התקיימו בעדר משך שתיים, שלוש וכו' של תחלובות.

לעת סיכומה של אינפורמציה זו כבר לא ניתן לנצל את הפרים לגבי מספר גדול של צאצאים, אך ניתן להביא אותה כחשבון לצרכי זיווגים מיוחדים עם פרות המצטיינות במיוחד.

פרות בעלות תנובות חיים גבוהות הינן בדרך כלל בעלות ציונים גבוהים יותר לגבי שאר תכונותיהן הגופניות.

ולסיכום: כל בוקר המשכים קום לחליבת

פרותיו יודע כי יש לייחס חשיבות מרובה

המגרעות שבלידות תאומים

כרגיל תקופת ההיריון מתקצרת ב-5-10 ימים וכתוצאה מזה:

- (1) הוולדות (מתאומים) באים במגע עם הסביבה בשלב התפתחות-אוטוגאנאטית בלתי-בשל, לעומת מלידות-יחיד; (2) משקלות הלידה נמוכים בכ-5 ק"ג (7 ימים $\times$ 800 גרם = 5.6 ק"ג); (3) ההפסדים בוולדות גדולים יותר — 10%-35%, לעומת 3%-10% בוולדות מלידות-יחיד.

לגבי האם היולדת תאומים נגרמים קשיים דלהלן: (1) תקופת ה„הכנה“ מתקצרת ב-10%-20% וכתוצאה מזה — (2) צבירה פחותה של חומרי-מלאי ולעומת זה — הבאת שגר במשקל רב יותר (60-65 ק"ג).

היוצא מזה שלגבי בקר-חלב אין לשאוף כל עיקר ללידות-תאומים; ייתכן שבעדרי בקר לבשר תיתכן כדאיות לידות-תאומים, אולם גם כאן רצוייה עדיין זהירות מסויימת.

▲ כשעוברים במשקים ונוכחים בהזנחה ובזילזול בזבל האורגאני, שהינו ללא ספק גם עשיר יותר בימינו בחומרי דישון וטיוב בעקב ההזנה הגדושה במזון מרוכז, מתעוררים הרהורים ופיקפוקים לגבי כושר השיקול התכליתי והכלכלי של בעלי המשקים האלה, כיוון שיש בכך לא רק הפסד בחומרי-דשן שמצויים במקום, ללא הוצאה במזומנים עליהם, אלא שמתעורר גם החשש שטיב ואיכות תנובת השדות והגנים שלנו לוקים בשל כך. הידיעות על ירידת איכות התפוזים שלנו והפירות למיניהם, ואף הפגיעה בגודל היבולים, מן הראוי שיעוררונו למחשבה לשנות את „יחסנו“ לאצרות אלה שמתבזזים לריק.